WIKIPEDIA

Antikva greka lingvo

Antikva greka lingvo oni nomas la duan etapon en la historio de la greka lingvo, ampleksanta du antikvajn periodojn de greka historio: la arĥaika (de la 9-a ĝis la 6-a jarcento a.K.) kaj la klasika (de la 5-a ĝis la 4-a jarcento a.K.) Grekio. La antikva epoko de greka historio normale inkluzivas ankaŭ la helenisman (post-klasikan) epokon (ĝis la jaro 1453), kiu formale konsistigas propran etapon en la greka lingvo nomitan la Kojnea greka. La malpli preciza vorto **malnovgreka lingvo** indikas la tutan evoluon de la greka lingvo ĝis la mezepoko (precize ĝis la jaro 1453), do inkludas la pra-grekan, mikenee grekan, antikvan kaj kojnean lingvoepokojn.

La antikva greka estas la lingvo de la Homeraj poemoj, inkluzive de la Iliado kaj de la Odiseado, kaj de la grandaj verkoj literaturaj kaj filozofiaj de la Ora Aĝo de Ateno, kiuj poste estiĝis la fundamentoj de nia moderna matematiko kaj sciencoj.

Por informo pri la Helena lingva familio antaŭa al la kreado de la greka alfabeto, vidu artikolojn Mikena greka kaj Pra-greka.

Antikva Greka

Ἑλληνικὴ γλῶσσα Hellênikḗ glôssa

Regiono	orienta Mediteraneo
Skribo	greka alfabeto, plurtona greka ortografio, Lineara B
Morto	evoluis en Kojnean Grekan antaŭ la 4-a jarcento a.K.

Lingvistika klasifiko

Hindeŭropa

Helena

Antikva greka

Lingvaj kodoj

Lingvaj kodoj	
ISO 639-2	grc
ISO 639-3	grc
Glottolog	anci1242
Angla nomo	Ancient Greek
Franca nomo	grec ancien

Enhavo

Dialektoj de la antikva greka

Pli detalaj informoj troveblas en artikolo Dialektoj de la antikva greka.

La fontoj, fruaj formoj kaj frua evoluo de la helena lingva familio estas ne bone komprenataj, pro la manko de tiutempa indikaĵo. Estas kelkaj teorioj pri kiaj helenaj dialektaj grupoj eble ekzistis inter la diverĝo de la frua grekeca parolo de la komuna hindeŭropa lingvo (ne post 2000 a.K.), kaj ĉirkaŭ 1200 a.K. Ili havas la saman ĝeneralan konturon sed diferencas en iuj detaloj. La nura atestita dialekto de ĉi tiu periodo[1] estas la mikena, sed ĝia interrilato kun la historiaj dialektoj kaj la historiaj cirkonstancoj de la tempo implicas, ke la ĝeneralaj grupoj jam ekzistis en ia formo.

La gravaj dialektaj grupoj de la antikva greka periodo povas esti konsiderataj kiel evoluintaj ne pli malfrue ol 1100 a.K., dum la tempo de la doraj invadoj, kaj ili unue aperis precize dokumentitaj en alfabeta skribaĵo komence de la 8-a jarcento a.K..

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ᾽ ὅ γ᾽ ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ἑτάρους ἐρρύσατο, ἱέμενός περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.

Komenco de Homera *Odiseado* de ĉ. la 8-a jc a.K.

La invadoj ne estus "doraj" se la invadintoj ne havis ian kulturan interrilaton kun la historiaj doroj; estas sciate, ke la invado dislokigis loĝantaron al la postaj Atik-Ionaj regionoj, kiu konsideris sin kiel posteulojn de la loĝantaro dislokigita de aŭ konkuranta al la doroj.

La antikvaj grekoj mem opiniis, ke estas tri gravaj dividoj de la Greka popolo, en dorojn, aeoleanojn, kaj ionianojn (inkluzivantajn la atenanojn), ĉiu kun siaj propraj difinaj kaj distingaj dialektoj. Se permesi ilian pretervidon de la arkadia, obskura monta dialekto, kaj la kipra, malproksima de la centro de greka klereco, ĉi tiu disdivido de popolo kaj lingvo sufiĉe similas la rezultojn de moderna arĥeologia-lingva esploro.

Iu norma formulaĵo por la dialektoj estas:[2]

- Okcidenta grupo
  - Nordokcidenta greka
  - Dora
- Ne-okcidentaj grupoj
  - Eolia grupo

- Egea/Azia aeola
  - Tesalia
  - Beotia
- Ionia-Atika grupo
  - Atika
  - Eŭbea kaj kolonioj en Italio
  - Ciklada
  - Azia Ionia
- Arkado-Kipra
  - Arkadia
  - Kipra
  - Pamfilia

Distribuo de Grekaj dialektoj, ca. -400.

La plej forta kaj plej frua divido estis inter la okcidentaj kaj ne-okcidentaj grekaj lingvoj, kun la ne-okcidentaj en subarojn de ionia-atika (aŭ atika-ionia) kaj eolia disde arkado-kipra, aŭ ionia-atika disde eolia kaj arkado-kipra. Ofte la ne-okcidenta estas nomata la Orienta Greka.

La arkado-kipra grupo pli proksime devenis de la mikena greka de la Bronzepoko.

La beotia venis sub fortan nordokcidentan grekan influon, kaj povas en iuj aspektoj esti konsiderata transira dialekto. La tesalia ankaŭ venis sub nordokcidentan grekan influon, kvankam ĝis malpli granda grado.

Pamfilia, parolata en malgranda areo sur la sudo-okcidenta bordo de Malgrand-Azio kaj malmulte konservita en surskriboj, eble estis, aŭ kvina grava dialekta grupo, aŭ micena greka supertavolumita per la doria, kun ne-greka aŭtoĥtona influo.

La alte kontraŭa indiĝena lingvo de antikva Makedonio eble estis ne-greka hindeŭropa lingvo, aŭ alte-malkonverĝa branĉo de la nordokcidenta greka, aŭ aldona grava dialekta grupo de la antikva greka.

La plejmulto de la dialektaj sub-grupoj listitaj pli supre havis pluajn subdividojn, ĝenerale ekvivalentaj al urboŝtato kaj ties ĉirkaŭkuŝanta teritorio, aŭ al insulo. Ankaŭ la doria rimarkinde havis kelkajn internajn dividojn, en insulan dorian (inkluzivantan la Kretan doran), sudan Peloponesan doran (inkluzivantan la lakonian, la dialekton de Sparto), kaj nordan peloponesan dorian (inkluzivantan la Korintan). La fama lesbanina dialekto estis membro de la Egea/Azia eolia sub-grupo. Ĉiuj grupoj ankaŭ estis prezentitaj de kolonioj ekster Grekio propra, kaj ĉi tiuj kolonioj ĝenerale evoluigis lokajn trajtojn, ofte sub la influo de setlintoj aŭ najbaroj parolantaj malsamajn grekajn dialektojn.

La dialektoj ekster la Ionia grupo estas konataj ĉefe per surskriboj, rimarkindaj esceptoj estas fragmentoj de la verkoj de la poetino de la insulo Lesbo, Sapfo, kaj la poemoj de la Sparta poeto, Pindaro.

Post la konkeroj de Aleksandro la Granda en la 4-a jarcento a.K., nova internacia dialekto nomata la kojnea aŭ komuna greka evoluis, plejparte surbaze de la atika greka, sed kun influo de aliaj dialektoj. Ĉi tiu dialekto malrapide anstataŭigis la plejparton de la pli malnovaj dialektoj, kvankam la doria dialekto travivas ĝis la aktualo en la formo de la Tsakonia kaj la Sudaj italaj dialektoj de la demotika. La doria ankaŭ heredigis siajn aoristajn finaĵojn en plej da verboj de la demotika. Antaŭ ĉirkaŭ la 6-a jarcento p.K., la kojnea malrapide transformiĝis en la mezepokan grekan.

Fonologio

La prononco de la post-klasika greka ŝanĝiĝis konsiderinde de tiu de la antikva greka, kvankam la ortografio ankoraŭ reflektas esprimilojn de la pli malnova lingvo.[3] Por detala priskribo pri la fonologiaj ŝanĝiĝoj de la antikva al la hellenisma periodoj de la greka lingvo, vidu la artikolon pri la Kojnea.

La ekzemploj pli sube estas intencitaj prezenti la atikan grekan en la 5-a jarcento a.K.. Kvankam antikva prononco neniam povas esti rekonstruita kun certeco, la greka aparte estas bonege dokumentita de tiu periodo, kaj estas malmulta malkonsento inter lingvistoj rilate la generalan naturon de la sonoj, kiujn prezentis la literoj.

Vokaloj

Mallongaj vokaloj

	Antaŭa		**Dorsa**	
	neronda	rondigita	neronda	rondigita
Ferma	[i]	[y]		
Meza	[e]			[o]
Malferma	**[a]**			

Longaj vokaloj

	Antaŭa		**Dorsa**	
	neronda	rondigita	neronda	rondigita
Ferma	[iː]	[yː]		
Ferme meza	[eː]			[oː]
Malferme meza	[ɛː]			[ɔː]
Malferma	**[aː]**			

[oː] probable altigis ĝis [uː] antaŭ la 4-a jarcento a.K..

Kompensa plilongigo

Estas diversaj skemoj por kompensa plilongigo, dependantaj de tio kie ĝi okazas. La diferencoj troviĝas en tio, ĉu [a] iĝas [aː] aŭ [eː], kaj ĉu [e] kaj [o] iĝas la fermaj valoroj [eː] kaj [oː] aŭ la malfermaj [ɛː] kaj [ɔː].

Konsonantoj

	Antaŭa	**Dorsa**

	Bilabialoj	**Dentaloj**	**Velaroj**	**Glotaloj**
Plozivoj	[p b]	[t̪ d̪]	[k g]	
Aspiracie plozivaj	[pʰ]	[t̪ʰ]	[kʰ]	
Nazaloj	[m]	[n]	[ŋ]	

Frikativoj		[s z]		[h]
Triloj		[r̥] [r]		
Lateralaj alproksimantoj		[l]		

[z] estis alofono de [s], uzata antaŭ voĉaj konsonantoj; [ŋ] estis alofono de [n] uzata antaŭ velaroj, dumke [r̥], skribita ῥ, estis verŝajne nevoĉa alofono de [r] uzata vorto-komence.

Konsonantaj klasoj

Estas tri ĉefaj klasoj de konsonantoj:

- Plozivoj. Ĉi tiuj inkluzivas tri subklasojn: velarojn ([k, g, kʰ]), labialojn ([p, b, pʰ]), kaj dentalojn ([t, d, tʰ]).
- Sonorantoj estas [m, n, l, r].
- Frikativoj estas [s, h].

Konsonantaj kuntiroj

En verba konjugacio, unu konsonanto ofte trovas sin tuj apud alia. Diversaj sandhi-aj reguloj aplikiĝas.

Reguloj:

- *Plej baza regulo*: Kiam du konsonantoj troviĝas unu apud la alia, la unua asimiliĝas en voĉado kaj aspiro al la dua.
  - Ĉi tio aplikiĝas plene al plozivoj. Frikativoj asimiliĝas nur en voĉado, sonorantoj ne asimiliĝas.
- Antaŭ [s] (estonto, aorista stamo), velaroj iĝas [k], labialoj [p], kaj dentaloj malaperas.
- Antaŭ [tʰ] (aorista pasiva stamo), velaroj iĝas [kʰ], labialoj [pʰ], kaj dentaloj iĝas [s].
- Antaŭ [m] (perfekta mediala unua-singularo, unua-pluralo, participo), velaroj iĝas [g], nazal+velaroj iĝas [g], labialoj iĝas [m], dentaloj iĝas [s], aliaj sonorantoj restas samaj.

Sonaj ŝanĝoj

La jenaj son-ŝanĝoj ekde la Pra-Greka afektas plej aŭ ĉiujn antikvajn grekajn dialektojn:

- Silabaj /r/, /l/ iĝis /ro/ kaj /lo/ en la micena greka kaj la eola greka; alie /ra/ kaj /la/, sed /ar/ kaj /al/ antaŭ resonantoj kaj analoge. Ekzemple: Hindeŭropa *str-al- (http://www.bartleby.com/61/roots/IE503.html) iĝas eolia *strotos*, alie *stratus*, "armeo".
- Perdo de /h/ de originala /s/ (krom komencloke) kaj perdo de /j/. Ekzemploj: *treis* "tri" de *treyes; doria *nikaas* "estanta konkerita" por *nikahas* de *nikasas*.
- Perdo de /w/ en multaj dialektoj (post la perdo de /h/ kaj /j/). Ekzemple: *etos* "jaro" de *wetos*.
- Perdo de labiovelaroj, kiuj estis konvertitaj (plejparte) en labialojn, fojfoje en dentalojn aŭ velarojn.
- Kuntiriĝo de najbaraj vokaloj rezultanta de la perdo de /h/ kaj /j/ (kaj, ĝis malpli granda amplekso, de la perdo de /w/); pli en la atika greka ol aliloke.
- Estiĝo de distinga ĉapelita akcento, rezultanta de kuntiriĝo kaj certaj aliaj ŝanĝiĝoj.

- Limigo de la akcento al la lastaj tri silaboj, kun diversaj pluaj limigoj.
- Perdo de /n/ antaŭ /s/ (nekomplete en la kreta greka), kun kompensa plilongigo de la antaŭvenanta vokalo.

Notu, ke /w/ kaj /j/, kiam ili sekvas vokalon kaj ne antaŭas vokalon, kombiniĝis frue kun la vokalo por formi diftongon, kaj tiel ne estis perditaj.

La perdo de /h/ kaj /w/ post konsonanto estis ofte akompanita per kompensa plilongigo de antaŭvenanta vokalo. La perdo de /j/ post konsonanto estis akompanita de granda nombro da kompleksaj ŝanĝoj, inkluzivantaj diftongigon de antaŭvenanta vokalo aŭ palatigon aŭ alian ŝanĝon al tuje antaŭvenanta konsonanto. Iuj ekzemploj:

- /pj/, /bj/, /phj/ → /pt/
- /lj/ → /ll/
- /tj/, /thj/, /kj/, /khj/ → /s/ sekvante konsonanton; alie /ss/ aŭ /tt/ (atika)
- /gj/, /dj/ → /zd/
- /mj/, /nj/, /rj/ → /j/ estas transponitaj antaŭ konsonanto kaj formas diftongon kun la antaŭvenanta vokalo
- /wj/, /sj/ → /j/, formante diftongon kun la antaŭvenanta vokalo

La rezultoj de vokala kuntiriĝo estis kompleksaj de dialekto al dialekto. Tiaj kuntiriĝoj okazas en la fleksiado de nombro da diversaj substantivaj kaj verbaj klasoj kaj estas inter la plej malfacilaj aspektoj de la antikva greka gramatiko. Ili estis aparte gravaj en la granda klaso de *kontraktitaj verboj*, desubstantivaj verboj formitaj el substantivoj kaj adjektivoj finiĝantaj per vokalo. (Fakte, la reflekso de kontraktitaj verboj en la demotika — tio estas, la aro de verboj devenintaj de la antikvaj grekaj kontraktitaj verboj — prezentas iun el la du ĉefaj klasoj de verboj en tiu lingvo.

Morfologio (Morfemscienco)

Deriva morfologio

Aŭgmento

La indikativo de pasintaj tensoj aldonas al si (almenaŭ koncepte) prefikson /e-/, kiu probable estis originale aparta vorto, signifanta ion similan al "tiam", aldonita ĉar tensoj en HIP havis unuavice aspektan signifon.

La aŭgmento estas aldonita al la indikativo de la aoristo, neperfekto kaj pluskvamperfekto, sed ne al iu ajn el la aliaj formoj de la aoristo (neniuj aliaj formoj de la neperfekto kaj la pluskvamperfekto ekzistas).

Estas du specoj de aŭgmento en la greka, silaba kaj kvanteca. La silaba aŭgmento estas aldonita al stamoj komenciĝantaj per konsonanto, kaj simple prefiksas iun *e* (stamoj komenciĝantaj per *r*, tamen, aldonas iun *er*). La kvanteca aŭgmento estas aldonita al stamoj komenciĝantaj per vokalo, kaj engaĝas plilongigon de la vokalo:

- a, ā, e, ē → ē
- mi, ī → ī
- o, ō → ō
- u, ū → ū
- ai → ēi

- ei → ēi aŭ ei
- oi → ōi
- au → ēu aŭ au
- eu → ēu aŭ eu
- ou → ou

Iuj verboj aŭgmentiĝas malregule; la plej komuna variado estas *e* → *ei*. Tiu neregulaĵo povas esti eksplikita diaĥrone per la perdo de *s* inter vokaloj.

Sekvante Homeran praktikon, la aŭgmento estas fojfoje ne farita en poezio, aparte epopea greka eposo.

La aŭgmento fojfoje anstataŭas duobligon; vidu pli sube.

Duobligo

Preskaŭ ĉiuj formoj de la perfekto, pluskvamperfekto kaj futurperfekto duobligas la komencan silabon de la verba stamo. (Notu, ke kelkaj malregulaj formoj de la perfekto ne duobligas, dumke manpleno de malregulaj aoristoj duobligas.) Estas tri specoj de duobligo:

- *Silaba duobligo*: Plej verboj komenciĝantaj per sola konsonanto, aŭ per akumuliĝo de plozivo kun sonoranto, aldonas silabon konsistantan el la komenca konsonanto sekvata per *e*. Aspiracia konsonanto, tamen, duobliĝas en sia neaspiracia ekvivalento: *leĝo de Grassmann*.
- *Aŭgmento*: Verboj komenciĝantaj per vokalo, aŭ per akumuliĝo alia ol tiuj indikitaj antaŭe (kaj foje por kelkaj aliaj verboj) duobligas en la sama maniero kiel la aŭgmento. Tio restas en ĉiuj formoj de la perfekto, ne nur la indikativo.
- *Atika duobligo*: Iuj verboj komenciĝantaj per *a*, *e* aŭ *o*, sekvata de sonoranto (aŭ fojfoje *d* aŭ *g*), duobligas per aldono de silabo konsistanta el la komenca vokalo kaj sekva konsonanto, kaj plilongigo de la sekvanta vokalo. Do, *er* → *erēr*, *an* → *anēn*, *ol* → *olōl*, *ed* → *edēd*. Ĉi tio estas ne fakte specifa al la atika greka, malgraŭ ĝia nomo; sed ĝi estis ĝeneraligita en la atika. Ĝi originale koncernis duobligon de akumuliĝo konsistanta el laringalo kaj sonoranto; do h_3l → h_3leh_3l → *olōl* kun normala greka evoluo de laringaloj. (Formoj kun plozivo estis analogaj.)

Malregula duobligo povas esti komprenata diaĥrone. Ekzemple, *lambanō* (radiko *lab*) havas la perfektan stamon *eilēpha* (ne **lelēpha*), ĉar ĝi estis originale *slambanō*, kun perfekta *seslēpha*, iĝante *eilēpha* tra (duone-)regula ŝanĝiĝo.

Duobligo estas ankaŭ videbla en la prezencaj stamoj de certaj verboj. Ĉi tiuj stamoj aldonas silabon konsistantan el la komenca konsonanto de la radiko sekvata de *i*. Nazala konsonanto aperas post la duobligo en iuj verboj.[4]

Fleksia morfologio

La greka, simile al ĉiuj el la pli malnovaj hindeŭropaj lingvoj, estas alte fleksia. Ĝi estas alte arkaika en sia konservo de Proto-Hindeŭropaj formoj.

Substantivoj (inkluzivantaj proprajn nomojn) en la antikvaj grekaj havas kvin kazojn (nominativo, genitivo, dativo, akuzativo kaj vokativo), tri genrojn (vira, ina kaj neŭtra), kaj tri nombrojn (singulara, duala kaj plurala).

Verboj havas kvar modojn (indikativo, imperativo, subjunktivo kaj optativo), tri voĉojn (aktivo, medialo kaj pasivo), kaj ankaŭ tri personojn (unua, dua, kaj tria) kaj diversajn aliajn formojn. Verboj estas konjugaciitaj trans tri aspektoj,

- imperfektivaj formoj inkluzivantaj prezencon, futuron kaj neperfekta tensoj,
- perfektivaj formoj, limigitaj al la aoristo, kiu en la indikativo, kaj
- perfekta formoj, kiuj inkluzivas la prezenc-perfekta kaj pluskvamperfekto.

Estas plena komplemento de modoj por ĉiu aspekto, kvankam estas neniu estonta subjunktivo ne imperativo; aldone, infinitivoj kaj participoj por ĉiuj respektivaj finiaj kombinaĵoj de tenso, aspekto kaj voĉo, malinkluzivante la neperfektan kaj pluskvamperfekton, estas trovitaj.

Skribsistemo

La antikva greka estis skribata per la greka alfabeto, kun iom da variado inter dialektoj. Fruaj tekstoj estas skribitaj en boustrefedona stilo, sed maldekstro-al-dekstro iĝis normo dum la klasika periodo. Modernaj redakcioj de antikvaj grekaj tekstoj estas kutime skribitaj uzante akcentojn kaj spirsignojn, intervortajn spacojn, modernan interpunkcion, kaj fojfoj miksitan uskadon, sed ĉi tiuj estis ĉiuj prezentitaj poste.

Αα...Ωω

Greka alfabeto

Αα Alfo	Νν Nuo
Ββ Beto	Ξξ Ksio
Γγ Gamo	Οο Omikrono
Δδ Delto	Ππ Pio
Εε Epsilono	Ρρ Roto
Ζζ Zeto	Σσς Sigmo
Ηη Eto	Ττ Taŭo
Θθ Teto	Υυ Upsilono
Ιι Joto	Φφ Fio
Κκ Kapo	Χχ Ĥio
Λλ Lambdo	Ψψ Psio
Μμ Muo	Ωω Omego

Iamaj literoj[1,2]

Ϝϝ Digamo	Ϻϻ Sano
Ϛϛ Stigmo	Ϙϙ Kuoppo
Ͱͱ Heto	Ͳͳ Sampio
	Ϸϸ Ŝo

[1]Referencoj
[2]Eksteraj ligiloj

Ekzempla teksto

Jena politona greka teksto estas de la Apologio de Platono:

> Ὅτι μὲν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπόνθατε ὑπὸ τῶν ἐμῶν κατηγόρων, οὐκ οἶδα: ἐγὼ δ' οὖν καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ὀλίγου ἐμαυτοῦ ἐπελαθόμην, οὕτω πιθανῶς ἔλεγον. Καίτοι ἀληθές γε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν εἰρήκασιν.

Transliterigite en la Latinan alfabeton uzante modernan version de la skemon Erasmia:

> *Hóti mèn humeîs, ô ándres Athēnaîoi, pepónthate hupò tôn emôn katēgórōn, ouk oîda: egṑ d' oûn kaì autòs hup' autōn olígou emautoû epelathómēn, hoútō pithanôs élegon. Kaítoi alēthés ge hōs épos eipeîn oudèn eirḗkasin.*

Tradukita al Esperanto:

> Kiel vi, viroj de Ateno, estas afektitaj de miaj akuzantoj, mi ne scias; sed mi, por mia parto, preskaŭ forgesis mian propran identon, tiel persvadive ili parolis; kaj tamen estas apenaŭ vorto de vero en kio ili estas dirintaj.

Literaturo

Antikva greka literaturo referencas al la literaturo verkita en la antikva greka lingvo el la plej fruaj tekstoj ĝis la epoko de la Bizanca Imperio. La plej fruaj survivantaj verkoj de antikva greka literaturo, date reen el la komenco de la arkaika periodo, estas la du epopeaj poemoj Iliado kaj Odiseado, kies agado okazas en la

Mikena epoko. Tiuj du epopeoj, kun la Homeraj himnoj kaj la du poemoj de Heziodo, nome Teogonio kaj Laboroj kaj tagoj, estas la ĉefaj fondiloj de la greka literatura tradicio kiu pluis en la epokoj de la Klasika, Helenisma kaj Romia periodoj.

Vidu ankaŭ

- Projekto de Vikipedio en la antikva greka (https://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/grc)
- Greka alfabeto
- Diakritaj signoj (Greka alfabeto)
- Plurtona greka ortografio
- Kojnea greka
- Mezepoka greka
- Demotika greka
- Greka lingvo
- Grekismo
- Tekstoj en la antikva greka

Piednotoj

1. ↑ Malprecize atestita kaj iom rekonstruita pro tio ke ĝi estis skribita per silabaro (linia skribo B) anstataŭ alfabeto.
2. ↑ Trovebla en ĵusaj versioj de la *Enciklopedia Britannica*, kiu ankaŭ listas la gravajn verkojn difinantajn la subjekton.
3. ↑ W. Sidney Allen, *Vox Graeca – gvidilo al la prononco de la Klasika Greka*
4. ↑ Palmer, Leonard. (1996). *La Greka Lingvo* (p. 262). Norman, OK: Universitato de Oklahomo Press.

Eksteraj ligiloj

- Lecionoj en antikva greka kaj studiloj de Elpenor (http://www.ellopos.net/elpenor/greek-language.asp)
- La Greka Lingvo kaj Lingvistika Kluzo ĉe greek-language.com (http://greek-language.com)
- Antikva Greka Gramatiko per la TTT (http://perswww.kuleuven.be/~u0013314/greekg.htm)
- Perseus-aj Grekaj kaj Romiaj Materialoj (http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman)
- Perseus-aj Grekaj vortaroj (http://www.perseus.tufts.edu/hopper/search)
- Greka vortaro, lernilo, kaj pendumista programo kun tekstoredaktilo (http://greek.kihlman.eu) Celita al la lernado de la Nov-testamenta greka